

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. швед. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
получення.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зод.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зод., Німеччині 7-50 зод.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
гарії 7-50 зод., Австрії 7-50 зод.,
Зміна адреси 1 зод.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

СВЯТО БОЖОГО ТІЛА.

Львів, 10. червня.

Нинішнє Свято Божого Тіла (Пресв. Евхаристії) пройшло у Львові, як і в попередніх роках, незвичайно величаво, чому сприяла також прекрасна погода. Свято це попередила архидієцезійська Служба Божа в церкві св. Спаса, що її головенство, Околом 10. год. перейшов торжественний похід з церкви до чотирьох прикрашених зеленим престолів у ринку (біля кам'яниці „Карпаті“, біля задньої стіни ратуша, біля дому „Просвіти“ і біля крамниці Вівкелев) при яких відчитано євангеліє і відспівано скорочену суплікацію, після якої Преосв. Бучко благословив зібрані маси народу.

У Святі взяли участь процесії з усіх 13 церков Львова під проводом свого духовенства, з прапорами йшли члени „Зорі“, „Волі“,

„Сили“, „Будучности“, Союзу деревних робітників та ін., далі члени студ. т-ва „Обнова“ (в числі ледви до 40) з великим прапором У. М. Х., великий гурт пань-членів Марійського Т-ва, Марійські Дружини молоді у школах СС. Василіянці зі своїми прапорами, питомці Малої Семинарії, велика кольяна богословів (понад 200) з хором, оркестри „Зорі“ і „Волі“, численні церковні братства й сестричтва і маси вірних. За Преосв. Бучком, що йшов під baldachimом в оточенні вищого духовенства, поступали представники українських установ та найвишніші громадяни.

В тому прегарному Святі, в якому особливо манили око вишивані хоругви і фелони та святотні ризи духовенства, взяло участь кілька тисяч львовян. Свято пройшло в найбільшому порядку.

Прегарне Свято Молоді „Рідної Школи“.

Зразок нашої фізичної та духовної культури.

Свято це призначене на 10-го ч. м. на площі „Сокола-Батька“ завдало чимало клопоту його організаторам, головню в останніх днях, коли на Львів находили щоденні рясні дощі. Напередодні свята весь день був такий світлий, що „Т-во опіки над молоді“ мусіло відкликати свою забаву „Ніч під Івана Купала“. Рідношкілля молоді, що мала в суботу 9-го відбутися генеральну пробу на площі „Сокола-Батька“ устала, на жаль, її зречтись наслідком поганого погоди.

Зате неділя від самого ранку була прегарна, немов замовлена на свято молоді. Це мало тим більше значіння, що на це свято приїхала рідношкілля молоді зі Станіславова, Стрия, Рогатина, Лагодова (Перемишлянщина) і з Крем'яниці.

Недільне свято, як було заповідане в програмі, почалося точно в годині 4-12 поспудзі. Заграла трубка, на шоглі замаяли жовто-блакитні прапори, оркестра заграла гимн „Рідної Школи“. Майже одночасно на площу віхав автом митрополит Шептицький, якого витали голоси олівки „слава“. Авто Митрополита зупинилося безпосередньо перед трибуною, на окр. місці, між рядами крісел. Представники дітвори обсилюють Митрополита квітами і вручають йому китиці. Займає приглядався Митрополит приблизно до двох вправам, головню наймолодшою дітвори.

На трибуну ввесь представники львівських шкіл п'ять своїх прапорів і почалась програма. На майдан входили струнками рядами поодинокі школи: львівські та приїзні, під звуки марші. Після цього дівчата вищих класів шкіл „Рідної Школи“ усталися у чотирокутник на майдані, тоді як учні стали „на позір“ у прямокутник. Під звуки оркестри дівчата ілюструють своїми рухами молитву „Боже, великий єдиний“, якої хореографічний переклад зробила п-ні Оксана Суховерська.

Приходить найважлива точка програми: її мала виконати наші найменші. Бачимо між ними навіть такі малесенькі діти, що подивляємо поглядом батьків, які не дають їм відпустити їх від себе на вправи серед тисячної юрби. Та не тільки подивляємо вихователів, які з матеріальною опікою стежать за ними горді, що ця дітвора зміє на даний знак виконувати забави під лют оркестри. Всі діти причепурені в народні костюми та широкі каталіжи у формі совишників. У танках і забавах I-ої та II-ої класів народних шкіл Р. Шк. і дітей Української Захоронки у Львові беруть теж участь селянські діти з Лагодова — разом 400. Цю точку приймає публіка „заголосішими оплесками“.

Пята точка програми заповідає „Гуртові вправи комбіновані, укладу Оксани Суховер-ської“.

Усієї шкільної молоді Р. Шк. Вона подумана дуже оригінально. Хлопці мають у руках топірці, дівчата червоні стяжки. Музика грає по черзі мотиви відомих народних пісень „Верховино“, „Ой, джигуне“, „У лісі літо“, „Дівча в сінях стояло“, „Ой, не ходи Грицю“ та „Знайдися журавель“. До кожного з тих мотивів композиторка тих вправ дібрала своїрідні дискретні жести, якими виконавці передають поодинокі нюанси музики. Весь майдан укритий сотнями барв від народних костюмів. Вправляє 1200 молоді.

За ледво помітним знавом показників (п-ни Кубівної та Оушка) схиляються зони, перегинаються, виражають порухами топірця та стяжки всякі почування, за якими стежить багатствячна юрба, забуваючи, що має перед собою не професійних артистів, а шкільну молоді, що підготувилася до тих вправ тільки доривочею і принагідно. Треба висловити шире захоплення для праці аранжерки цих вправ, п. Суховерської, що вміла до пісень, таких нам відомих, додати ще нову мистецьку сторіаку, якої раніше її не підозрівали.

Під такт маршової музики молоді, що вправляла обходить майдан кольянами, дівчата праворуч, хлопці ліворуч і стає по боках, щоб пригладитись черговій точці програми — вправам вінками, які виконує 32 дівчат зі станіславівської гімназії „Р. Шк.“, укладу Дарії Назаровської теж до народних пісень „Там на горі сніг біленький“, „У лісі літо“, „Ніч така місячна“, „Заграй ми цигане, старий“ і т. д. Невеличкий гурт справді дисциплінованих і добре вишколених дівчат вищих класів дає чудову естетичну картину, що дає змогу зосередити на собі всю увагу глядачів.

Ціуть оплески, як і за попереднім разом.

Хлопці торговельної „Рідної Школи“ у Львові виконують руханкові вправи „веші“ під проводом проф. Білоостоцького. Цим разом перші оплески йдуть від дівчат, що шой-ю недавно вправляли і стоять по боках майдану, придивляючись: публіка їх підтримує. Програму закінчує показова лекція руханки, яку виконують дівчата торговельної „Рідної Школи“ під проводом п. Іванів Мамчакіної. Ці руханкові вправи, що вимагають багато напруги, нагадують хвилями прегарні хореографічні продукції.

Вправи супроводила весь час оркестра „Рідної Школи“ під орудою дир. Манька і діти серед публіки роздають „дурокорк щастя“. Слід підкреслити, що порядок павував зразковий, не було занадто довгих перерв між поодинокими точками програми, публіка подовилася незвичайно культурно. Всіх глядачів, що оточили майдан з усіх боків і виповнили вільні місця

можна на підставі досвіду з минулих літ обчислити приблизно на 12.000 осіб. Правда, що до цього числа входять теж численні „гості“, які систематично вдираються на майдан через паркані та всі можливі недільні проходи, яких не можна доповнювати.

У святі, річ ясна, взяла участь уся президія „Рідної Школи“ і представники всіх наших установ. Приїхали теж делегати зі Самбора, Ходорова, Стрия, Станіславова, Рогатина і Крем'яниці (о. Ігumen Медвідь) та деякі селяни із львівського повіту. Свято закінчилось в год. 6.45 веч. в якнайкращому настрою, не перетонивши публіки, кіба молоді, що брала участь у вправах і завдала собі багато труду.

Дешевий тиждень по 7 сотиків маркети, м'ясиці, хрестони, спонжи і т. д. **БАЗАР БЛАВАННИЙ** А. ГАНДЕЛЬМАН, Львів, Боїмів 11. 65-365

МІН. ГЕБЕЛЬС У ПРЕЗ. МОСЦЬКОГО ТА МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Німецький міністер пропаганди Гебельс прилетить до Варшави літаком 13. червня в 16. годині. В 18. годині буде відчит, в 20-й прийняття в посла Мольтке. 14. червня зложить вінець на могилі Невідомого Вояка, в год. 12.30 прийме мін. Гебельса през. Мосціцький, в 13. год. буде снідання в мін. Бека, в 17. год. прийняття в Бельведері в марш. Пілсудського. Вечором відіде мін. Гебельс із пос. Мольтке та віце-міністром закордонних справ Шембеком до Кракова.

МАЛА АНТАНТА ВИЗНАЛА СССР.

Комісар Літвінов, мін. Бенеш і Тітулеску обмінялися однозвучними документами, на основі яких між Чехословаччиною і СССР заведено правильні дипломатичні взаємини. Також мін. Тітулеску обмінявся документами, на основі яких наведено дипломатичні взаємини між Румунією та СССР. Югославянський уряд ухвалить постанову після того, як вислухає мін. Ефтича, який виїхав із Женеві до Парижа.

Письма мін. Бенеша та Тітулеску в справі визнання СССР, Чехословаччиною та Румунією, мають такий зміст:

Женева, 9. червня 1934. Пане Народній Комісарє! Маю честь повідомити Вас: На конференції Малої Антанти в Загребі 29. січня ц. р. три міністри закорд. справ Малої Антанти рішили, що було б бажано, щоби держави Малої Антанти наважалися правильні дипломатичні взаємини з СССР, як лише здійсниться конкретні дипломатичні та політичні умовини. Після моїх балачок з Вами, Пане Народній Комісарє, в перших днях червня, постійна рада Малої Антанти ствердила в Женеві, що політичні та дипломатичні умовини дозволяють тепер кожній з держав Малої Антанти поступати згідно з постановою, ухваленою в Загребі. Тому я радий, що можу повідомити Вас, що в висліді наших балачок, уряд чехословацької республіки (чи Румунії) постановив наважати дипломатичні взаємини з урядом СССР і іменувати надзвичайного посла та повновласного міністра. Я глибоко вірю, що так наважані взаємини остануть на все правильні та приязні та що наші народи й далі співпрацюватимуть для своєї взаємної користі задля вдержання світового миру.

(Письмо подібного змісту одержав від Літвінова мін. Бенеш і Тітулеску.)

ТРУДНОЩІ НОВОГО БЕЛЬГІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ.

БРЮСЕЛЯ, 10. 6. ПАТ. Головою нового бельгійського уряду став знову Де Броквіль. Теку м-ства закордонних справ одержав Жаспар. Сензацією є уступлення довголітнього міністра закорд. справ Гіманса, що пояснюють як започаткування зміни дотеперішньої закордонної політики Бельгії. Новий кабінет опирається на католиків і лібералів.

БРЮСЕЛЯ, 10. 6. ПАТ. Кабінет найшовся несподівано перед новими труднощами. Ліберали поставили домагання в справі приділу тек. Положення виясниться в понеділок. Гімансові пропозити чужу фінансів, та він відмовився.

Міські Театри
останні вистави

„Дівчата в одностроях“
„Любок то я“

„Козацькі могили“.

Волинь, 4. VI. 1934.

I.

Діяло і до могили. „Wolyn“, програвши морально в усіх точках, тратить рівновагу та допускається річей, про які ми на Волині досі не чули: зневаження могили і пам'яті козацьких героїв. Допускається того, чого не допускають на полі бою навіть найбільше розюшені збройні вороги.

І ті в найгіршому шалі боротьби проходять біля хрестів на могилах воїнів з ворожого табору як не з пошаною, то бодай мовчки. А буває, що ще й віддають військову пошану впадшим у бою своїм ворогам.

Людяність і таємниця смерті бере верш над злобою та ворожечою.

Бож не злочинці ті, що боролися за ідеї. Нехай навіть, як чиясь сліпе знаряддя. Виконували свій найбільший обов'язок — обов'язок крові. І перед цим виконанням обов'язком схиляють голови.

Та не всі. На це не можуть спромогтися редактори „Wolynia“, що вже дійшли до „героїчних стовпів“ безпардонної писанини.

II.

У ч. 23 часопису „Wolyn“ маємо передову статтю „Козацькі Могили“ без підпису, — бо хто ж би відважився таку статтю підписати? У цій статті захищено деякі уступи з „Львівського Листка“ про підготування й самий акт урочистості відкриття Козацьких Могили, доконианий російськими урядовими чиновниками на старання відомого архимандрита Віталія; передаються деякі подробиці й подається репродукція світлин військового перегляду російської частини.

Подія, про яку всі добре знають. Росія напередодні війни (в 1912—13 рр.), очевидно передбачуючи військову загрозу на заході, все робила, щоб закріпити на Волині для себе запілля.

Знавеш російської душі Л. Тойстой сказав якось, що нема тих святощів, яких люди не експлуатували. І хіба робили це лише росіяни, а тепер ніхто не робить? Отже росіяни й постаралися експлуатувати святощі Козацьких Могили, щоб притягнути до себе українські маси вшануванням героїв-козаків.

Збирали гроші, жертвували, відбудовували, кропили, кадили і т. д. Шов тут дивного? Мали владу й могли це робити. Інша річ, як їм це помогло.

Але й при всій цій святотатській роботі зберегли деяку „міру“ — ні разу не плюнули на могилу, не дозволили собі глумитися й нікому з українців не перешкоджали йти туди й думати та молитися в душі, як їм захочеться.

III.

Змивалися часи. Російської влади не стало. А могили, Козацькі Могили залишилися. Залишилася й пам'ять у народі про своїх мучеників-героїв. І натуральна річ, що українські маси, по стежці, протореній росіянами, потягнулися на Козацькі Могили все в більшій і більшій кількості. Навіть не зважаючи на перешкоди. Річ людська, річ натуральна.

Держави одна одній дають дозвіл на відвідини військових могили з часів ворожого війни. Народи, що вже живуть справжнім культурним життям, проходять поза військові могили бодай мовчки. Хіба якийсь цікавитий дегенерат дозволить собі зневажити місце вічного відпочинку жертв ідеї чи обов'язку крові.

І якби страшне було життя на землі, колиб це не стало однієї як не пошани, то толеранції могили. Ні, хіба людство до такого озвіріло вже ніколи не дійде.

IV.

Проте... Автор згаданої статті хоче відразу вбити двох чорних зайців: по-перше, кинути тінь на Козацькі Могили, яких прилюдний культ (хоча й з власною метою) започаткували тут росіяни, й тим знеохотити українські маси до їх відвідування, — мовляв, там був Віталій і царські слуги; а по-друге, виставити над могилами політичне пугало, яке відштовхувало маси, а може й ще декотро.

Бачите, автор статті добуває (як читає в людській душі), що культ Козацьких Могили є культом ненависті. Чи це завжди так буває? Тоді автор те саме мусів би сказати й про інші військові могили, шановані на Волині. Чи так само, — питаємося автора, — він ставиться до шанування всіх могили у боях полеглих на Волині?

Але й цього ще мало. (В страху очі великі — кажуть ті самі росіяни). Автор бачить у культі могили вперед соток років „жовання“ УНДО та й годі!

А може він лише хоче спекти на могилах політичну печено? Можливо, що це більше правдоподібно, хоча й менше людяне та культурне.

Зрештою, нехай скажуть самі читачі на підставі цитат.

„Союз русскаго народа“ заступило УНДО. „Почаевскій Листок“ — українська націоналістична преса зі Львова (страшенно дотепно!).

„Львівський український націоналізм“ повторює з цілою прецизією і фанатизмом знайний тут на Волині чорносотенний маневр із практик царської Росії. Є в цьому (я пошанованні могили полеглих!) щось гидкого, щось нікчемного...”

„Львівський український націоналізм“ не вагається вжити спопелілих кісток зпід Берестечка для сіяння ненависті задля відвернення уваги від свого цілковитого банкрутства (!) і т. д.

А наприкінці наскок на „Бюлетень Польсько-Укр.“ і п. Люблінера, видавця „В. У.“ за те, що вони дозволили собі заступитися за кістки українських козаків та за місце їхнього спочинку.

Тут уже полемізувати годі!

Бо з людьми, що дозволяють собі на дмагогію подібного характеру над могилами, не балакають.

Багато ми вже бачили на Волині, але подібні речі бачимо вперше. Навіть нам не снилося, що хтось з „Wolynia“ може дійти до подібного шовіністичного зачадіння, щоб писати, а ще дивніше — друкувати подібну святотатську статтю... І то — а їм „співжиття“ й співпраці!

Але найцікавіше є, що „Українська Нива“ не лише приєдналася до виступу „Wolynia“ проти Козацьких Могили, але ще й сама прислала їх одмогавляти майже дві сторінки.

„Скажи — значить — враже, як пан каже“, хоча б і на могилах героїв-козаків.

Senex.

Міжнародна конференція Товариств для Ліги Націй у Фолькстоні.

(Звідомлення Українського Т-ва для Ліги Націй).

(Домігнення.)

4. Справа меншостей та право людини і громадянина.

Подану резолюцію прийнято одностайно і, як бачимо, без ширшої дискусії. Немає сумніву, що на засіданні були делегати, які мали би що сказати проти цієї резолюції, але вони тим разом мовчали. Представники держав, що мають меншости, мали ту сатисфакцію, що провели принцип „узагальнення“, отже цим ду-

мають вони стримати трохи ентузіазм англійців чи інших до підтримки справ меншостей. А великим державам, хоч як цей принцип узагальнення не до вподоби, заперечувати його було ніяково.

Далеко більше дискусій викликав близький по душі, але може ще поважніший проєкт

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 12. ЧЕРВНЯ 1934.

К. С. УЧ. VIII. КЛ.

Сокіл.

Мій старший брат Іван дві літа від рад до пластового табору на Сокіл. Де Велике — де фермі! — А він вже збирає гроші, вирад, добірє учасників. „Вибраним“ дає на довгий час анімат: підготувати веселі й настрій „точку“ на Велику Ватру, планувати прогулянку по таборі, що кінчилися звичайно в одного з учасників табору, який заздалегідь мав подати про аселе, молоді товариство...

Як було в таборі, не знаю.

Та брат ще добрий місяць по таборі розповідає про „таборіві офери“ — в гордістю вождя чванливі подвигами гуртка в таборіві службі, ще довго пописувався таборівими дотепами в піснях.

— Що тебе так тягне до того табору? — питає його не раз жартівливо наші старші аніматі. — Ані там анічии нема, ані свита більше там не видно, — кажуть вам плісцу копати, бульбу шкренятати, муштрують вас від рана до вечора та й тільки.

Тоді брат поважніше, очі йому запалаються, гаряча кров буриться:

— Це вам так тільки здається адалека адалека — відповідає. — Пригляньтеся ближче, а побачите новім ішим обран: сотні молоді айдати з усіх сторін краю і творить-адаає своє власне спіальне життя — шнода, що тільки на три тижні...

Учасники цього життя є рівночасно творцями або буйавичими шугавою бузови.

Управа кермує цілим апаратом оселі та здобуває їй належне місце в громадянстві.

Інструктори дбають, щоб учасники серед радощів життя у вічному русі й змаганні звичилися того, чого „іака книга не навчить: „уміти жити“.

Адміністратори дбають за харч, приміщення й приладдя для праці і забави.

Решта учасників помаже наперемінно: то адмініструвати — як ви кажете „плісцу копати, бульбу шкренятати“ — то добувати життєвий досвід як помічники інструкторів, або провідники вирав чи забав. Но, і з управою треба тісно співпрацювати, бо від незнайомого, а може й готового на жертви бажання учасників, щоб в таборі все йшло як у годиннику, залежить слава і вартість табору.

Цілий табір живе тільки тим, що сам собі зробіть.

А хоч це радісне життя дає повне задоволення як нагороду за працю-змагання, кожний розуміє, що не тільки заправа для тих, що будують творити ширше життя, для більшої громади. Тимто життя в оселі таке принале, тому мене так туди тягне.

Весь той настрій переходив і на мене і я за слухавши в таборіву легенду, чекав чотирнадцятого року життя, щоб врешті міг не тільки слухати, але й брати участь в цьому будівному житті.

Чотирнадцятий рік я скінчив: та до пластового табору не довелося поїхати: Пласт розвізали...

Минулого року читав: „На Соколі біля Пластового Кіліматичної Станції Українського Гігієнічного Товариства — для хлопців від 14. року життя“...

Батько обіцяв дати гроші за дорогу; мати заперечала, що вирад буде в порядку; значить, їду на Сокіл...

Ще в дорозі до Брошніва свердувала мені голова думка: чи добре я роблю, що їду на Сокіл? — Правда, я побачу на власні вічі те місце, де гарцювало „новітєє літарство“. Але чи те, що я на цьому місці побачу, не розвіє мою пітїзму до таборівого життя, до його легенди?..

Відповіді годі було шукати.

У Брошніві треба пересідати на гірську залізничку; нові околиці, нові звичаї не дали більше роздумувати.

— Ти вже маєш місце?

— Де примістив річи?

— Зголосився вже у команданта?

— Якто, не знаєш, хто командантом?

Треба було відповісти на нові питання, що їх ставило нове середовище.

А як скоро все це минуло. Три тижні — як три великі дні.

І того досить було, щоб розвіяти мого упредження до Кіліматичної Станції.

По дорозі в Брошніва мені збавалася в голову нова думка, родилося нове переконання: „Не пластові однострой, віднаки, курії, коші створюли таборіву легенду, а самі такі пластуни, само їх життя, морежане на нитках Пластового Закону.“

Ідею нові господарі аберегли, пошанували, а життя ми мережали на тих самих нитках...

Я вернувся домі з вогнем в очах (як колись мій брат) із радості, що легенда буйного таборівого життя не перервалася в ми П а д л і ш е т і л о н о м о

міжнародного забезпечення прав людини. Це питання обмірковували ще в Монтрі перед роком і тоді створено комісію, що й подала нині свій проект міжнародної конвенції.

Ось текст цієї резолюції: „Асамблея Унії пропонує Лізі Націй такий проект конвенції:

„Обов'язком кожної держави є визнання за індивідом, оскільки це не перешкоджає збереженню порядку у державі, рівного права на життя, на матеріальне існування і на свободу, зокрема на вільне ісповідання релігії і будьяких переконань, а також на вільне користування тією чи іншою мовою і то без всяких обмежень, при повній і реальній забезпеченні цих прав“.

Від цього проекту природно пахне компромісом. Застереження щодо порядку у державі дало змогу спокійно голосувати за резолюцію і делегатам тих держав, які щодо прав людини не завжди були оглядні. Бож кожне порушення прав людини може бути „виправдане“ державними „інтересами“. Але всеж принцип забезпечення прав людини на цілому світі резолюція проголошує. Докладчик п. Дюма (Франція) саме з огляду на те завзято підтримує резолюцію.

Протиставився лорд Сесіль, що характеризує резолюцію так: або це банальності, тоді не варто про них говорити, або це проголошення принципу, який приведе до втручання у внутрішні справи других держав. Тоді це небезпечно.

Далі промовляв проф. Шульгин: — Як український делегат він цю резолюцію вітає і зазначає, що ніяк не може погодитися з тим, що в ній містяться самі „банальності“. „На превеликий жаль — казав він — для українців і для всіх тих, що живуть наприклад під московською владою, саме тих „банальних“ прав і бракує. Ходить тут не про якесь випадкове порушення прав людини: такі дрібні справи долагоджуються у цивілізованих країнах внутрішніми засобами. Ходить про справи великої масові, як наприклад про повне порушення прав людини на шестій частині земної кулі. Не раз нам тут, коли ми порушували справи, що стосувалися положення населення у СССР аказували на міжнародний принцип „втручання“ у справи чужої держави. Отже проголошення прав людини міжнародною конвенцією саме і дасть правні підстави для таких „втручань“. Коли навіть у XIX стол. задовго до створення Ліги Націй, благородні люди — промовець згадує прізвище Гладстона — нахилили в собі мужність ставати в обороні покривджених: хочби вони й були громадянами другої держави, нежеж ми тепер не підємо цим шляхом і не надамо йому належної правової підстави? Прийняття Л. Націй конвенції про міжнародну гарантію прав людини буде безперечним прогресом. Хоч як велика є сила і престиж держави, то всеж істнує щось вище за неї: це ідеї права і справедливості, панування яких тільки і може дати справжній мир.

Лорд Сесіль, що кожного майже разу вигадає перекладу на англійську мову, на цей раз відразу відповів промовцеві, що він не може аяк погодитися з вагою такої конвенції і трохи всупереч своїй попередній заяві доводить, що цей проект конвенції не дає ніяких підстав для втручання у внутрішні справи інших держав. В усюкому разі лорд Сесіль лишається на своїй позиції. Голосувати проти резолюції не буде, але стримується.

Голова Джинні дуже влучно хоче пояснити різницю континентального і англійського погляду на право. У Англії йдуть не шляхом декларації, а шляхом фактичного життєвого творення тих чи інших прав. На континенті ж знають, що декларування прав має те чи інше реальне значіння. Голова нагадує, що всеж і в Англії хоч і дуже давно ще у 1915 році був проголошений один великий акт, що став до того прикладом для всіх інших народів.

Підтримала резолюцію і висловилася цілком у дусі українського делегата пані Малатер-Сельє (Франція) і пані Баккер ван Босса (Голандія). Австрійський делегат п. Думба, підтримуючи резолюцію, заважив, що оскільки СССР узійде до Ліги Націй трудно буде створити подібну конвенцію.

На це відповідав голова зборів при повній підтримці французької делегації, що саме при цьому вступі до Ліги Націй СССР і буде нагально примусити Москву стати на ґрунт ідей, що сказані в резолюції.

„Блажен, хто вірує“, а коли справді серйозно Москві поставили подібні умови, то очевидно до Женеві вона ніколи не поїде. Але лише за умови, що мають український досвід.

Резолюція прийнята одногласно. Англійська делегація стрималася.

З ДОРОГИ ЖИТТЯ.

Загибаючий світ.

Хочете побачити красу нашого загибаючого світу, народно кошу, прикраси — превелике багатство народ. мистецтва — підіть на вулицю Длугоша, до гімназії СС. Василіянок погляньте на виставу, а осліплені красою народних одягів, каведюхів, чудових вишивок, шлюбних вінків, герданів, мисок, свічників, дзбанків, фігурок і фотографічних знімок — закрийте очі і збережіть цю картину на дні душі, як найкращий спомин, бо це краса світу — що загибає...

Тиха, добра, немов з картини знята черниця трудом довгих років, невинних заходів та якоюсь Янгольською любов'ю і захопленням для народного мистецтва збирала ту колекцію, що є багатомовним свідомством таланту, даровитості і трудящості нашого народу...

Погляньте на вишивки. Від яскравих буко-

винських барв через Снятинщину, Городищину, через Поділля, Покуття — ген-ген на захід побачите нашу землю у всій її красі, різноманітності й уподобаннях її дітей... І найдете серед них ніжність королівських полинялих гобелінів, найдете в них ніжний добір і прегарну гармонію колірів, на яку спромоглися найбільші мистці світу...

А, вертаючись до хати, подумайте, що все те творить геній сірого підкарпатського народу...

Вистава в гімназії СС. Василіянок чудова. Треба на неї дивитися не оком сноба, не оком затуманеного мішуха.

Там змалювана і зобразована вся наша земля. І Велика Україна і дрімуче Полісся і задумана Волинь і наша окрижана Галичина.

Ідіть усі громадою і покажіть усе те своїм дітям.

Тиберій Горобець.

Музей Визвольної Боротьби України.

Нові жертви на Український Дім у Празі.

Після виходу 5-го числа „Вістей Музею ВБУ“ (у зв'язку з ювілеєм акад. проф. д-ра І. Горбачевського) надійшло значне число нових жертв. Чехословаччина: проф. д-р І. Горбачевський 500 кор., інсп. Петро і Марія Полива-Кульчицькі (на 5.000 цеглин) 1000 кор., д-р Е. та д-р П. Пархоменки, д-р А. Леонтович-Пачесова, інж. Ст. Шараневич по 200 кор., Т-во „Просвіта“ у Братиславі, проф. д-р Ст. Смоль-Стоцький, д-р Г. Белей по 100 кор. Польща: єпископ Полікарп, д-р К. Пацьківський, Львів, по зол. 10, д-р Ст. Федак, Львів, зол. 10.60, І. Пашкевич, Коломия, Я. Колтунюк, Львів, Р. Клас, Луцьк, І. Іножавський, Варшава, по зол. 5, через Земельний Банк Гіпотечний у Львові, ріжні, зол. 100. Румунія: інж. Іп. Думіч лейв 600. Бельгія: п. Бидловський, Льєж, фр. 125. Австрія: д-р Яків і Магдаліна Турини, Відень, чк. 100. Люксембург: Мельнічек фр. 20. Італія: Н. Смоль-Стоцький і Т. Галуцінський, Рим, по лір 20. Зл. Держави Ам.: Об'єднання Укр. Організацій в Америці дол. 25. Канада: через п. І. Лазаровича: Союз Українських Торговців Альберти дохід з концерту дол. 13.85. Збірка на відчигі п. І. Лазаровича в Смоні Ляк дол. 10. Збірка

на Шевченк. святі Т-ва „Січ“, Дармір, дол. 4.20. Збірка на Шевченк. святі т-ва „Запорожжа“. Ельдерен, дол. 3.75 та значне число менших жертв, переважно з Чехословаччини, зокрема з Закарпаття.

Виказ жертв у книзі скарбника Музею до 20. 5. 1934 р. дійшов до числа 945 на загальну суму 83.280 чк. Цікаво, на яку жертву припадає число тисяча?

Закликаємо всіх українців складати національний дар на будівлю Українського Дому в Празі. І найменша жертва краща, ніж байдужість. Не будьмо байдужі! Даваймо жертви самі й заохочуймо інших. Хай між нами не буде ні одного, хто не дав би своєї цеглини на Український Дім у Празі.

Жертви надсилати на адресу директора Музею проф. Д. Антоновича: Prof. D. Antonov, Prah-Nusle, 245, Czechoslovakia.

В Чехословаччині краще посылати просто на поштовеkonto Музею 80940, Прага.

Пожертви можна складати й через Земельний Банк Гіпотечний на поштову складанку ПКО 500170 з допискою МУД (Музей, Український Дім).

Соціалістичне станіславське місто

побратимові проф. Іванові Боберському.

Дня 20. травня ц. р. відбуло соціалістичне станіславське місто свято в честь побр. проф. Івана Боберського в 60-ліття його уродина. На святі явилися відпоручники всіх гнізд округи.

Почалося свято відспіванням соціалістичного гімну при звуках оркестру з Езуполя. Промову про життя, діяльність і заслуги Ювілянта вголосив побр. Богдан Ганушевський з Угорник. Перед святочно прикрашеним портретом Ювілянта, біля якого усталися почесна сторожа, передефілювали відпоручники гнізд у дисциплінованих рядах, віддаючи в цей спосіб поклань своєму Батькові й духовому Провідникові.

Дальшу програму свята виконували хори з гнізд: Микитинець і Підлужа, декламації побр. Гриня Савчука зі Сільця, побр. Петра Теслі з Микитинець, учасниці маленької Д. Ковальчуківної, народні танки побратимів з Ганусовець і Побережжя, вправи вільноруч і вежі на приладах посестер „Сокола“ І. зі Станіславова, вправи на приладах (рек та поруча) і вежі побратимів зі „Сокола І. у Станіславові. Диригентами хорів були: побр. Богдан Ганушевський з Угорник і побр. Дмитро Ткачук з Подлужа. Програма добіра, цікава й загально відачно виконана.

На свято напіло 21 письменних привітів, які відчитано й відіслано на руки Ювілянта.

В часі свята вручено грамоти за бг навроств за мистецтво станіславського округи і „Сокола“ І. у Станіславові, уладжений дня 15. 4., а саме побр. Степанові Сагайдакові, Михайлові Михайлюкові, Василеві Остропольському і Дмитрові Валькові.

Свята „Сокола“ І. у Станіславові, в якій відбулося свято, була по береги виштовнена соціалістичною громадою. На жаль, бракувало місцевих станіславських громадянства, крім поодиноких осіб. Видно, замало ще у нас зрозуміння й зацікавлення соціалістичною ідеєю.

Вдачний портрет побр. проф. Івана Боберського, роботи арт. Остапа Волянського, окрасив на віки руханкову салю „Сокола“ І. у Станіславові.

Прийнятий.

Всякого рода матеріали вогняні та інші — найдешевше в товстийній магазині

„ТАНИЙ СКЛЕП“ — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 8.

64/28

НОВИНКИ

— Українська пісня в Берліні. В Берліні відбулося 8. ц. м. традиційне літнє свято, влаштоване студентами чужинцями в приваті представників німецького студентства та ректорів берлінських вищих шкіл. В програму свята увійшов м. ін. виступ відомого українського співака Андрієнка, що відспівав кілька українських пісень.

— Кривавий напад на учительку. До мешканця 40-літньої Стефанії Боднарчук, учительки Рідної Школи в Коломиї, добуваєтьхось по драбині крізь балкон і хотів задушити її перинною. Коли вона ставила опір, напасник рубнув її кілька разів сокирою. Нападена останками сил дісталася до дверей і апала зі сходів. Тимчасом напасник, сполошений її криком, не зрабувавши нічого. Поліція не до дождження.

— Ошукані по селях. В Жовтанцях пов. Жовква і в сусідніх громадах мештався якийсь ошуканець, що представлявся агентом чеської

фабрики в Празі та оферував селянам на ратальну продаж машини до шиття і різниці машини по дуже низьких цінах. При замовленнях брав задаток у висоті 10 зол. Тому що умовини продажі були дуже корисні, бо продавав машини на довготривалі рати, знайшов багато селян, які давали йому ті задатки. Так натягнув кількадесят осіб, які не могли дочекатися замовлених машин, прийшли до Львова і тут переконалися, що стали жертвою ошукаництва. — Слідча поліція арештувала Андрія Омеляна, що підробив печатку громади Мшана та Судової Вишні і при допоміг тої підробленої печатки фальшував різні особисті документи, продаючи їх усім, хто потрібував. Крім того допустився кілька крадіжей.

— Вломи. При вул. Ожешкової ч. 6. а віллі Паперковських злодії вкрали столови срібло і інші річи та випили власне молоко. Наймичка наслідком шестесту пробудилася та вбігла до їдальні. Вломники приголомшили її. На крик наймички вбігла Паперковська, та вломників вже не було. Втікан відстрілюючись. — При вул.

